

Bærekraftig framgang i Eigersund ...

Budsjett og økonomiplan 2020-2023

Rådmann Gro Anita Trøan

Inndeling av presentasjonen

- 1. Innføring i kommunens rammebetingelser**
2. Eigersund – en trygg havn
3. En bærekraftig utvikling – fra ord til handling
4. Tallenes tale for budsjett og økonomiplan 2020-2023
5. Oppsummering

Rammer: Fra mål og strategier til resultater og gevinstrealisering

Kommuneplan på vei mot 2030

Mål og strategier

Kommuneplanens handlingsdel 2020-2023
økonomiplan for 4 år, med 1. året som budsjett

Budsjett og økonomiplan: fordeler ressurser med tiltak for å nå mål innenfor gjeldende rammer

Rammer:

Hva er min rolle i Eigersund kommune?

Kommunedirektør
som rapporterer til
Kommunestyret
som øverste
folkevalgt organ

Øverste ansvarlig
leder i person og
funksjon og
utøvende
arbeidsgiver for
kommune-
organisasjonen

Instruksjons-
myndighet,
styringsrett og
handlingsplikt
ovenfor alle
ansatte i
kommune-
organisasjonen

Lederskapet utøves
formelt og praktisk
i delegert
styringslinje,
utviklingslinjer og
samarbeidslinjer

Jeg brenner for å
gjøre en reell
forskjell for
mennesker i
Eigersund og bidra
til verdiskapingen
totalt sett

Rammer basert på styrings- og utviklingslinjer: Kontakt med innbyggere og næringsdrivende mfl

Enheter som 1. linje:

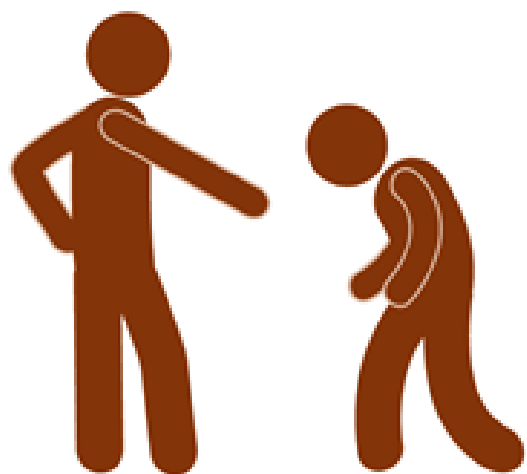
Tjenester, forvaltning og utvikling

Kommunalsjefer:

Systemnivå

Rådmann:

Oppdragsgiver

KOMMUNE 1.0

Kommunen bestemmer
"ovenfra-og-ned".

KOMMUNE 2.0

Brukeren bestemmer.
"Kommunen bærer
deg gjennom livet".

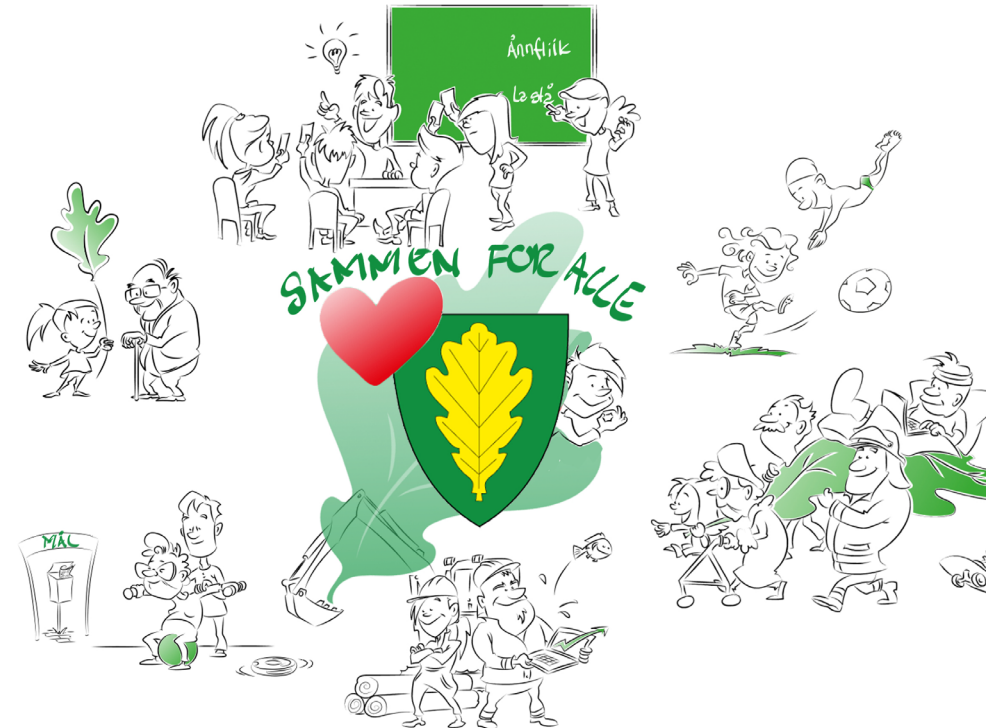
KOMMUNE 3.0

Vi bestemmer sammen.
"Hva skal vi få til i
fellesskap i dag?".

Rammer

Mange lover gir føringer for vår drift og utvikling

- Likhet for loven
- Åpen forvaltning av fellesskapets ressurser
- Drift og utvikling skal være lovlig, forsvarlig, rasjonell og effektiv og mulig
- Høy etisk standard krever ryddighet i alt vi gjør
- Økonomi er ingen lovlig begrunnelse for å sette lover og regler til side

Eksempel på statlig logikk for rammene våre

Kommunepsykolog

Vi får en ny oppgave, men får mindre penger enn faktiske kostnader

Skatteoppkrever

Staten overtar vår oppgave, men tar mer penger enn faktiske kostnader

Handlingsrommet
reduseres
ytterligere
gjennom statlige
føringer

- Flere oppgaver og økte krav til kvalitet og kontroll på tjenestene uten at inntekter følger med
- Maks sats for promille for eiendomsskatt for boliger og fritid settes til 4 og er dermed redusert fra 7 promille - inntekspotensialet reduseres
- Årlig effektiviseringskrav på 0,5 % er lik kutt i statlige overføringer på grunn av samme eller økt lovkrav som tidligere uten forenklinger i rammebetingelsene: 6,5 mill.
- Ingen løsning for de demografiske utfordringene, snarere tvert i mot stilles det mer krav til for eksempel digitale løsninger og klimatilpasninger

Rammer: Krav til budsjett og økonomiplan

Fullstendighet

Realisme

Balanse

Sammen for alle!

Inndeling av presentasjonen

1. Innføring i kommunens rammebetingelser
2. **Eigersund – en trygg havn**
3. En bærekraftig utvikling – fra ord til handling
4. Tallenes tale for budsjett og økonomiplan 2020-2023
5. Oppsummering

Eigersund

- en trygg havn

- Norges tredje største fiskerihavn med et rikt og solid næringsliv forøvrig
- Bidrar til mangfoldig verdiskaping, også for Dalane og Rogaland
- Unik havn som skjermer for vær og vind for små og store båter mellom Stavanger og Kristiansand
- Vedtatte planer gir nye muligheter
- Rik på ressurser i et inkluderende fellesskap

Trygg havn:

I dagens og framtidens virkelighet må vi tilpasse oss en verden i konstant endring uten å ha alle svarene på forhånd

Mer kompleks og usikker

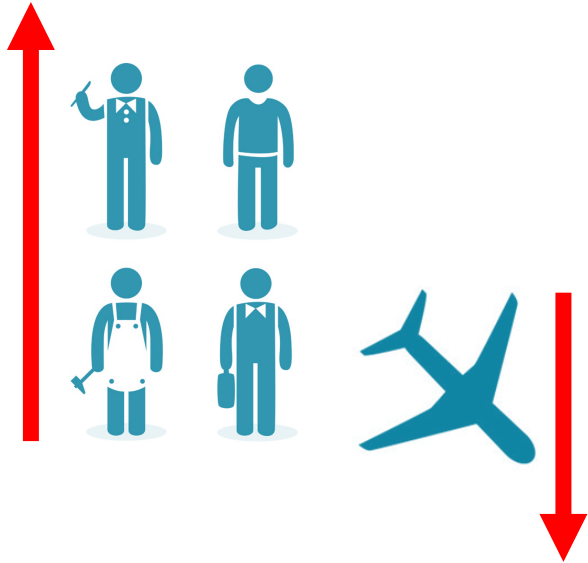
Endringer blir normalen

Trender

- Globalisering
- Urbanisering
- Digitalisering

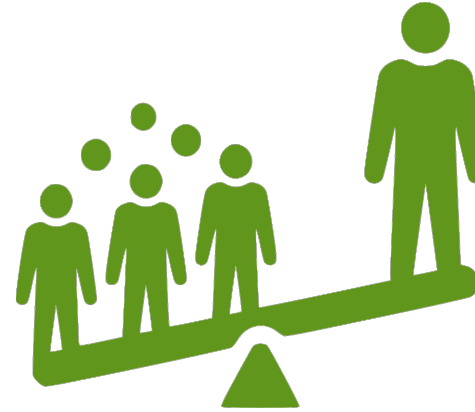
ROGALAND I EN NY TID

**Flere får jobb,
men fortsatt lav
innvandring**

**Flere eldre,
færre barn**

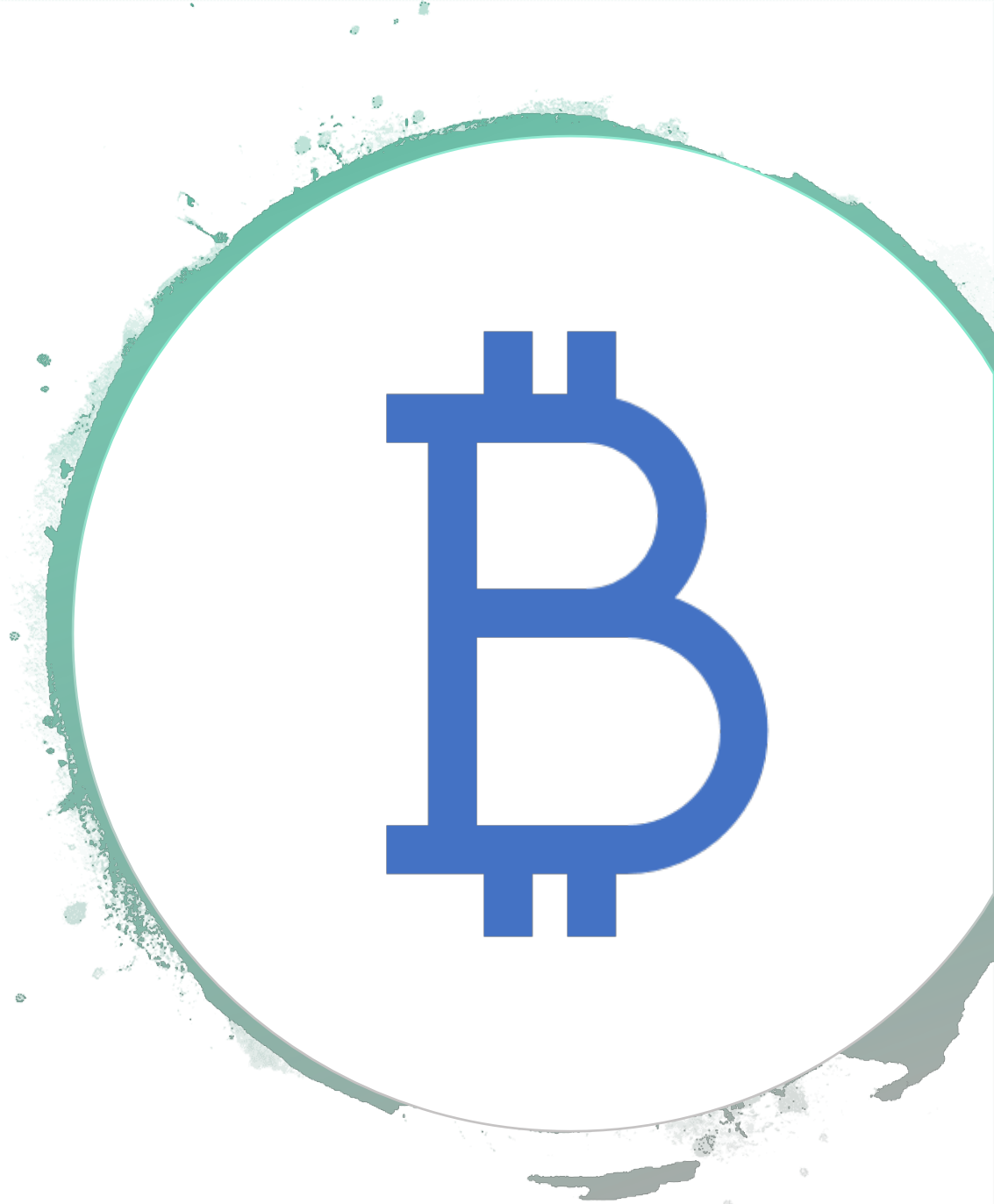
**Sosiale forskjeller
øker**

**Klimaendringer
truer vårt
livsgrunnlag**

Trygg havn: Framtidsutsiktene

- Både flere behov og færre ressurser, dvs. både økte utgifter og reduserte inntekter
- Omstilling nødvendig mer enn noensinne fordi vi må fordele færre ressurser på flere behov
- Hva trenger vi aller mest nå?

Trygg havn?

Utfordringer:

- utenforskap
- uhelse
- ubalanse

Antall
sysselsatte er
redusert

Flere uføre
enn snittet i
kommunene i
Rogaland og
landet forøvrig

Antall unge
uføre er
økende

Flere eldre og
færre barn
enn Rogaland

Inndeling av presentasjonen

1. Innføring i kommunens rammebetingelser
2. Eigersund – en trygg havn
- 3. En bærekraftig utvikling – fra ord til handling**
4. Tallenes tale for budsjett og økonomiplan 2020-2023
5. Oppsummering

Fra ord til handling:

To hovedvalg

1. Fortsette som før og holde oss flytende fram til vi ikke klarer mer eller
2. Omstille oss daglig og sikre bærekraft med bedre flyt for alle

Fra ord til handling:

Mål med mening - vedtatt i Kommuneplanen

Kultur for verdiskaping

Småby i vekst

Mennesker

Sammen om det gode liv

En attraktiv arbeidsplass
med gjennomføringskraft

Fra ord til handling:

handler om å etablere en gjensidig sammenheng mellom mål og virkelighet og skape rom for en bærekraftig utvikling

Plan

Penger

Personer

Prioritering

Praksis

Fra ord til handling: Bykonferansen

«Egersund by blir
det vi vil at det skal
være»

«Menneskers
behov i sentrum for
løsninger»

«Det innebærer
upopulære
beslutninger»

«Internkulturen
bestemmer
utviklingen»

Kultur for verdiskaping:

handler om å løse behov og problemer i fellesskap finansielt og/eller praktisk

- Partnerskap I praksis slik som Landstrøm og tømmerkai ol
- Samle innovative fagmiljøer
- Næringspolitiske virkemidler
- Bybåt ol over lengre perioder
- Ny infrastruktur i Eigersund
- Etablere Kulturkvartalet
- Digital plattform for studenter
- Felles sentrumsutvikling
- Nærings- og boligutbygging som felles AS når det skaper merverdi

Småby i vekst: handler om å bygge på våre unike styrker og velge bærekraftige løsninger

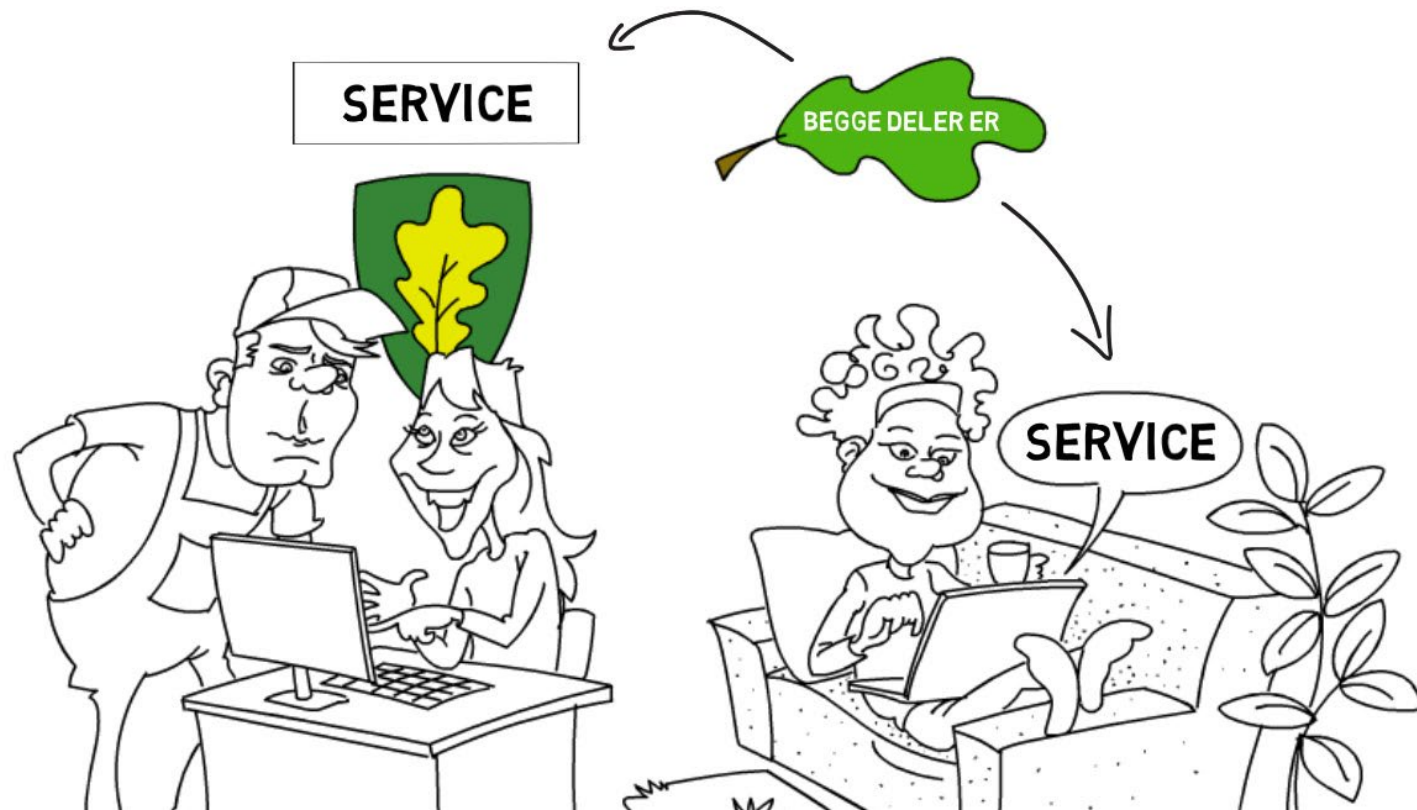
- Samordne gode krefter i ett årshjul for opplevelser hele året
- Skape «sommerbyen»
- Forsterke suksesskonseptene
- Oppgradere torget og teste ut ulike løsninger mens vi detaljplanlegger innenfor rammen av kommuneplanen
- Løse behov med mennesker i sentrum
- Opplevelsessenteret – samlokalisering

Sammen om det gode liv: handler om å skape trygge, stabile og gode opplevelser for livet *innenfor* fellesskapet

- Mer av det gode og mindre reparasjon
- Livskvalitet og hverdagsmestring hele livet og hjelp tilpasset behovene basert på at alle har ressurser
- Samordne tjenester for barn og unge og gi mer hjelp tidlig både i alder og behov, også foreldreveiledning
- Skape funksjonelle løsninger med mennesker i sentrum og dekke behovene som er, verken mer eller mindre

En attraktiv arbeidsplass med gjennomføringskraft: handler om verdighet og etiske valg med mennesker i sentrum – kreative miljø

- Attraktivitet for dyktige fagpersoner og ledere = tilby mer av det gode og mindre reparasjon
- Gjennomføringskraft = tilby enkle og gode muligheter for å lykkes med å skape løsninger for å kunne ivareta mer behov med mindre ressurser

Det betyr prioritering:

Avgrense oppdraget, justere forventninger og ivareta ansattes verdighet

Fra ord til handling:
En attraktiv
arbeidsplass
med
gjennomføringskraft

- **På nett med publikum** med bedre intern samordning og avklarte kanaler
- Tilby **arbeidsplasser anno 2020**
- Fokus på videreutvikling av **beste praksis, enklere problemløsning og innovasjon**
- **Tryggere arbeidsliv** med avklarte roller og tydelige grenser for atferd
- **Prosjektprogrammet FRAM** er etablert som arena, for å løse felles utfordringer med uttesting av effekt før innføring hos alle
- **Styrings- og utviklingsprosesser** samkjøres og forenkles fra januar 2020 med tverrfaglige analyseteam som gir et bedre beslutningsgrunnlag for ledere på alle nivåer

Men hva hjelper kommunens
ord og handling når:

“Kultur spiser strategi
til frokost!”

Peter Drucker

*Fordi: ukultur
spiser mennesker
til frokost ..*

Derfor trenger vi
trygge rammer og
forutsigbar styring
og ledelse!

Behov for et tryggere arbeidsliv

1. Mange **må** endre mye
2. Konfliktnivået øker når mindre ressurser skal fordeles på mer behov
3. Vi **må** prøve, feile og justere oss fram til bedre og billigere løsninger

Samarbeid:
= nødvendig
driver for felles
vekst og utvikling

Bærekraft:
= vi trenger
alles hjelp til å
hjelp alle ...

Inndeling av presentasjonen

1. Innføring i kommunens rammebetingelser
2. Eigersund – en trygg havn
3. En bærekraftig utvikling – fra ord til handling
- 4. Tallenes tale for budsjett og økonomiplan 2020-2023**
5. Oppsummering

Tallenes tale: Drift og investering i budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023

Inntekter til fordeling på tjenester dvs. Skatt og rammetilskudd, eiendomsskatt, finans (renter og avdrag, utbytte og renteinntekter), bruk og avsetning til fond

Rammer til tjenesteområdene dvs. helse og omsorg, kultur og oppvekst, tekniske tjenester osv.

Det totale driftsbudsjettet dvs. Både driftsutgifter og driftsinntekter basert på investeringsprogrammet

1A

1B

Oversikt
Drift totalt
(=1A + 1B)

2A

2B

Oversikt
investering totalt
(=2A + 2B)

Finansiering av brutto investeringer = inntekter inkluderer moms-kompensasjon, tilskudd og låneopptak ol

Brutto investeringer = maks utgifter til bruk

Det totale investeringsbudsjettet dvs. både utgifter og inntekter

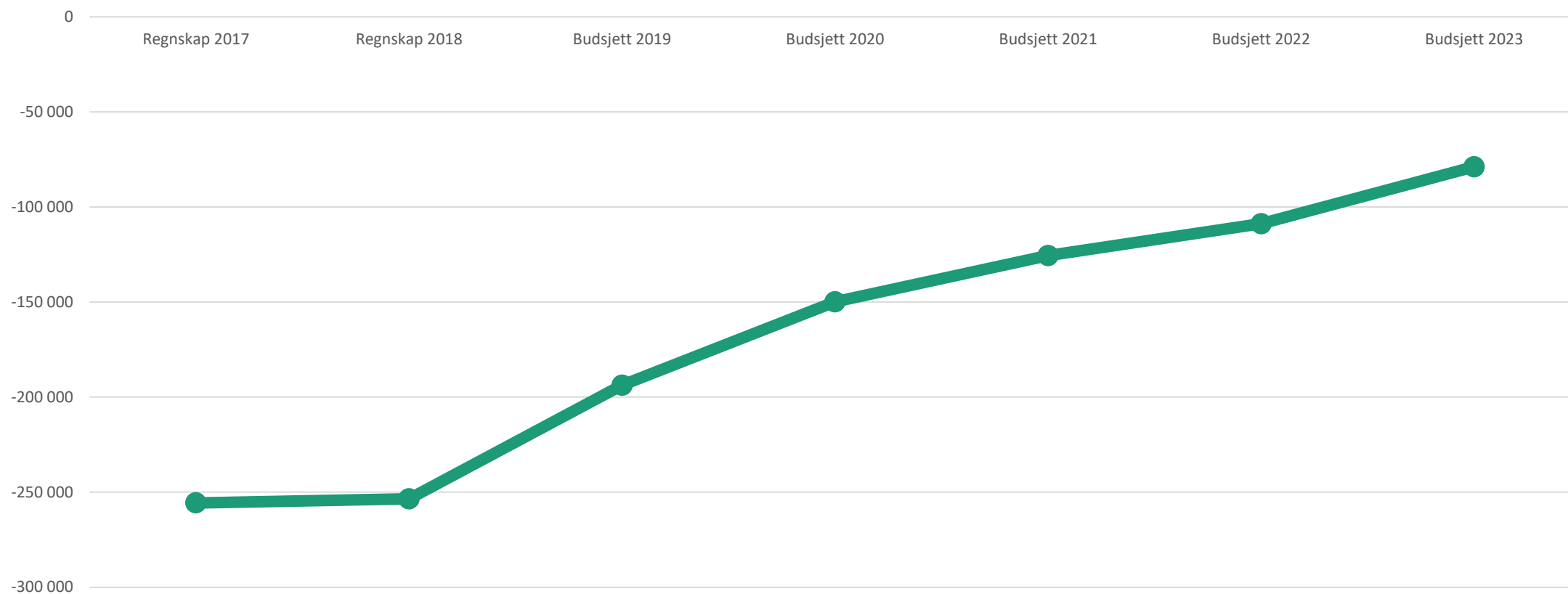
Avhengig av varig
økonomisk effekt av
omstilling =
ansatte må satses
på og forventninger
må justeres ned

Tallenes tale oppsummert:

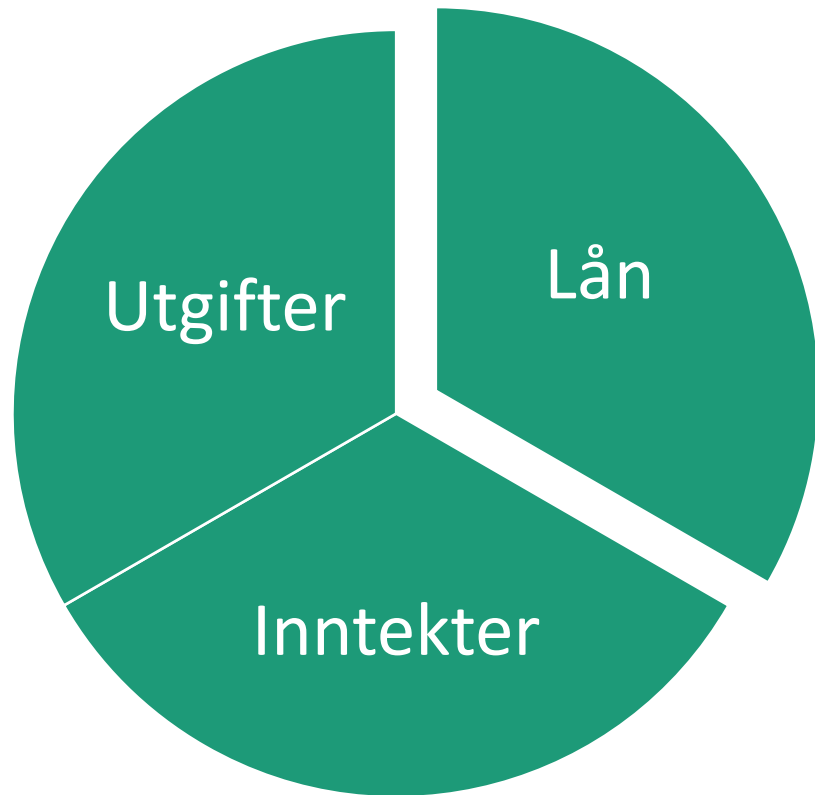
- Budsjettert negativt brutto og netto driftsresultat
- Fondsbruk og fortsatt krav til gevinstrealisering for å komme i balanse
- Eiendomsskatt på samme nivå i rene tall
- Gebyrene tilpasses investeringer og driftsnivå

Behov for omstillingstiltak med varig effekt

Fondsoversikt 2017-2023

Tallenes tale totalt for investering: Offensivt investeringsprogram 2020-2023

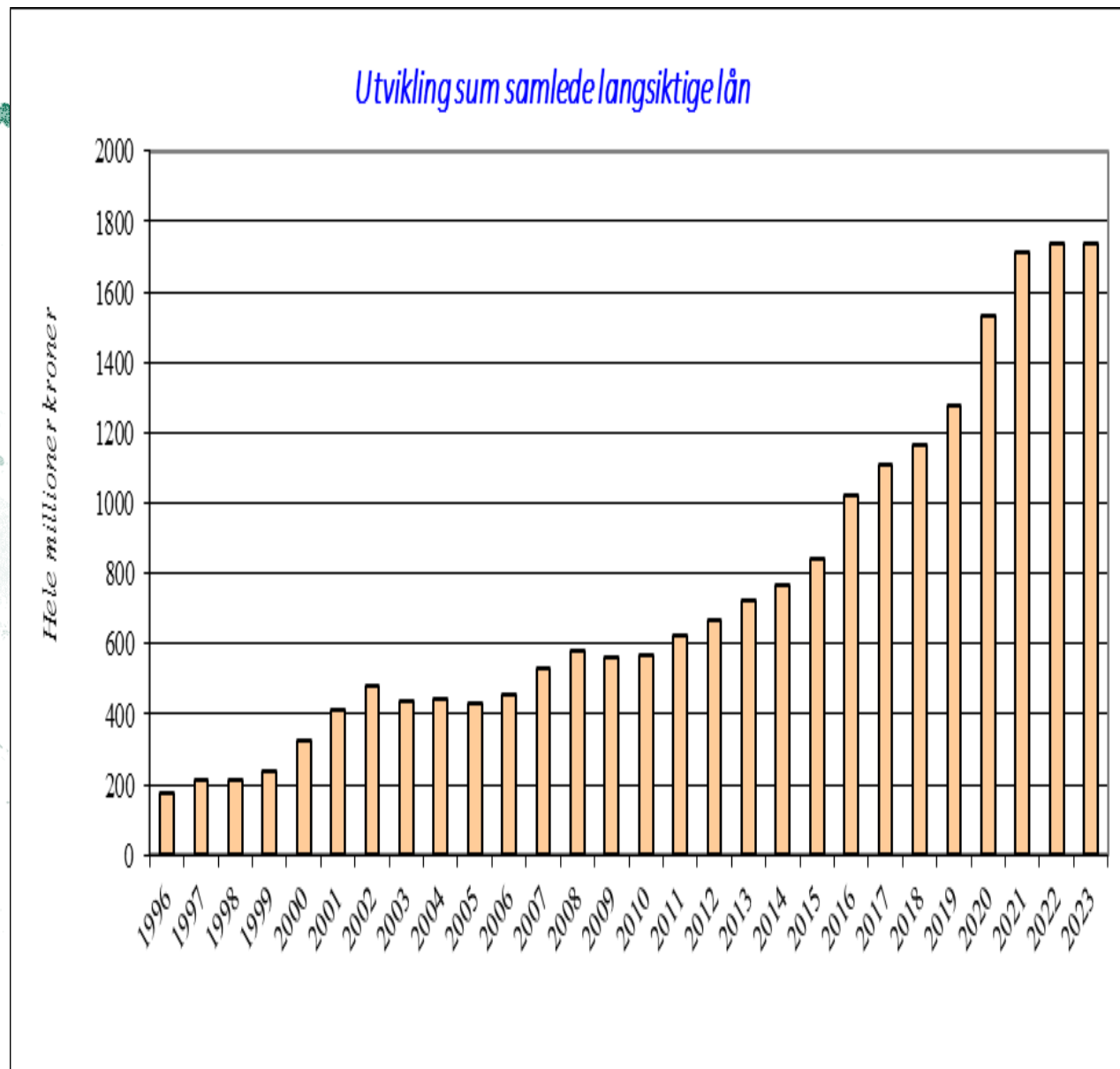

- Kun nødvendige investeringer er prioritert men flere er på vent på grunn av prekære behov og kapasitet
- For mange lokasjoner tilfredsstillende ikke lovens krav og det haster med løsninger på grunn av mange års utsettelse
- Avvik ift. Miljørettet helsevern for brukere og avvik ift. Arbeidsmiljøloven for ansatte – ROS-analyser nødvendig
- Midlertidige brakker godkjennes ikke av arbeidstilsynet som en permanent løsning og er erfaringsmessig også like dyrt men dyrt i drift pga. Manglende funksjonalitet
- Digitale løsninger kan ikke lenger velges bort

Investeringene vil gi store løft for brukere og ansatte – men flere behov star i kø!

Tallenes tale - gjeldsutvikling

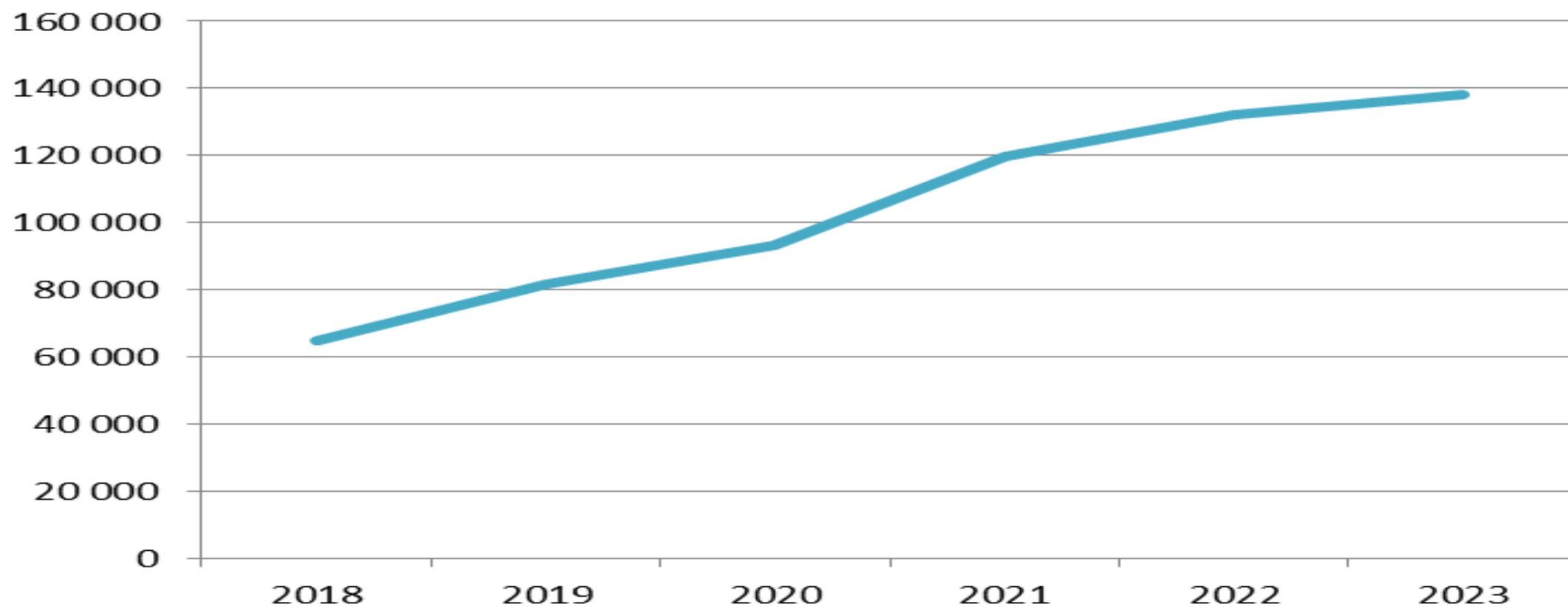
Tallenes tale 2B i investeringsprogrammet

- De viktigste investeringene
 - IKT
 - Nye Eigerøy skole
 - Rundevoll barnehage
 - Aktivitetssenter (Lysgården)
 - Ombygging Lagård b/s
 - Ombygging avlastningsbolig
 - Ny vannkilde m/ledningstrase
 - VA-tiltak
 - Kjøp av Lerviksgården
 - Boligfelt
 - Overføring ENH (red.beløp)

Tjenesteområde	B2020	B2021	B2022	B2023
Sentraladministrasjonen	21 825	21 925	21 925	15 925
Kirken	-	-	-	15 000
Kultur og oppvekst	93 500	126 700	500	-
Helse- og omsorg	6 550	31 750	27 250	18 300
Vannsektoren	107 800	64 000	25 400	2 300
Avløpssektoren	13 600	8 200	5 000	9 400
Teknisk avdeling	118 700	35 450	19 500	14 250
Start lån	30 000	30 000	30 000	30 000
Sum	391 975	318 025	129 575	105 175

Tallenes tale for drift 1A: Renter og avdrag gitt investeringsprogrammet

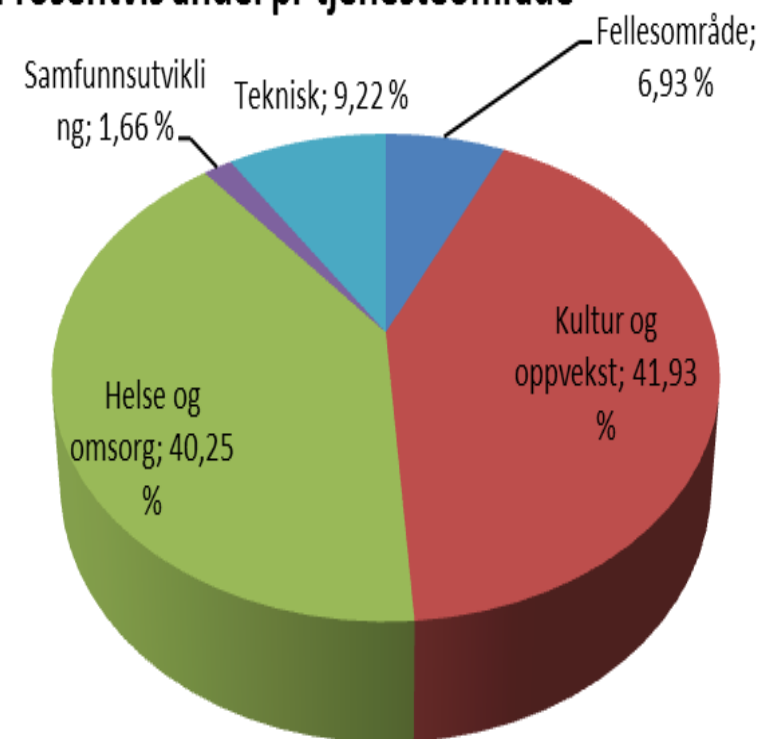
Utvikling rente/avdragsutgifter lån (hele tusen kr)

Tallenes tale for inntekter til fordeling 1A og fordeling 1B

Forhold	B2019	B2020	B2021	B2022	B2023
Skatt på inntekt og formue	445 000	453 200	453 200	453 200	453 200
Rammetilskudd	382 650	396 300	397 200	397 200	397 200
Eiendomskatt	63 657	63 950	63 950	63 950	63 950
Statstilskudd	69 029	64 060	62 710	61 360	60 010
<i>Sum Frie inntekter</i>	<i>960 336</i>	<i>977 510</i>	<i>977 060</i>	<i>975 710</i>	<i>974 360</i>
Renteinnt./utbytte	59 531	68 831	69 350	76 328	77 381
Rentutg./finansutg	48 302	56 880	70 091	83 689	88 721
Avdrag på lån	56 000	62 850	77 550	80 650	82 950
<i>Sum finans/utg.</i>	<i>- 44 771</i>	<i>- 50 899</i>	<i>- 78 291</i>	<i>- 88 011</i>	<i>- 94 290</i>
Avsetninger	9 491	775	4 492	3 425	4 677
Bruk av avsetninger	51 382	27 774	26 200	23 043	36 515
<i>Netto avsetning</i>	<i>41 891</i>	<i>26 999</i>	<i>21 708</i>	<i>19 618</i>	<i>31 838</i>
Sum fordelt til drift	957 456	953 610	920 477	907 317	911 908

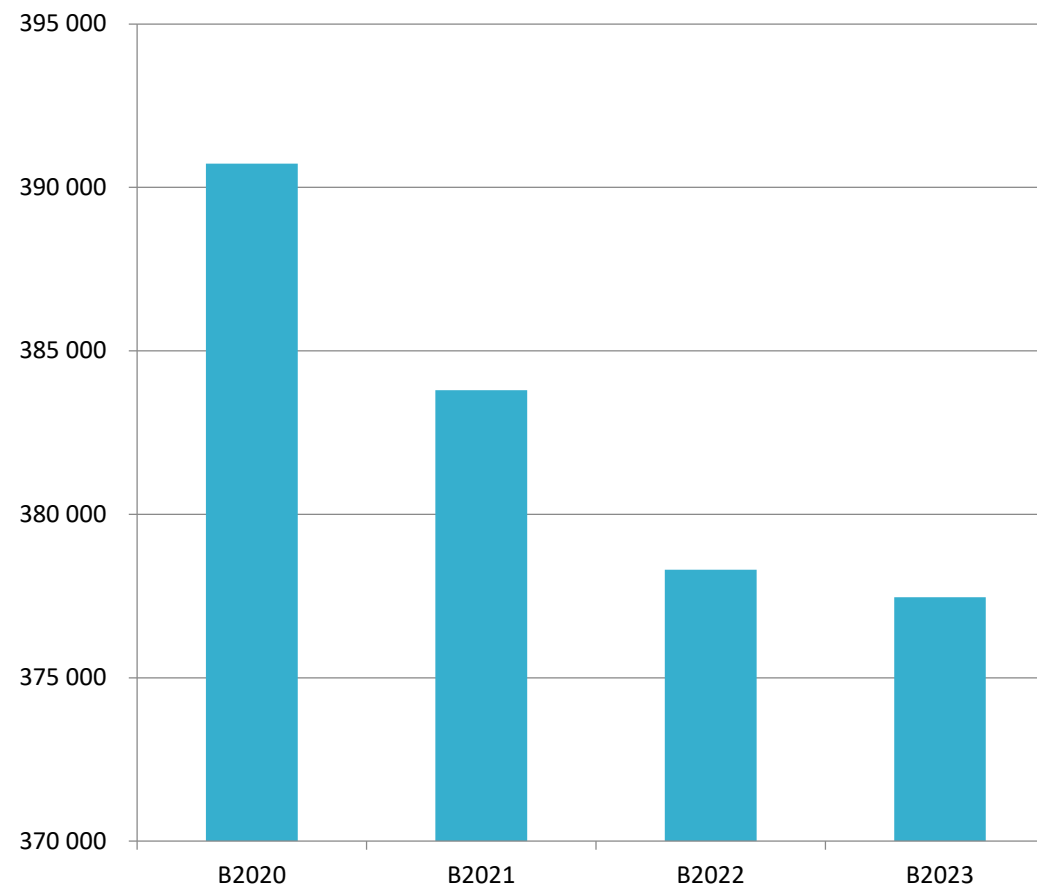
Prosentvis andel pr tjenesteområde

Krav til gevinstrealisering i perioden – samme nivå som i gjeldende økonomiplan

Krav til gevinstrealisering	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Sum
Felles (adm)	-	-	-	-640	-1 821	-3 099	-3 099
Kultur og oppvekst	-2 189	-3 200	-4 290	-9 243	-16 770	-20 418	-20 418
Helse og omsorg	-3 000	-10 102	-14 715	-21 984	-29 988	-34 473	-34 473
Teknisk	-	-	-	-1 218	-3 466	-5 899	-5 899
Sum tjenesteområdene	-5 189	-13 302	-19 005	-33 085	-52 045	-63 889	-63 889

Tallenes tale for driften for Helse og omsorg

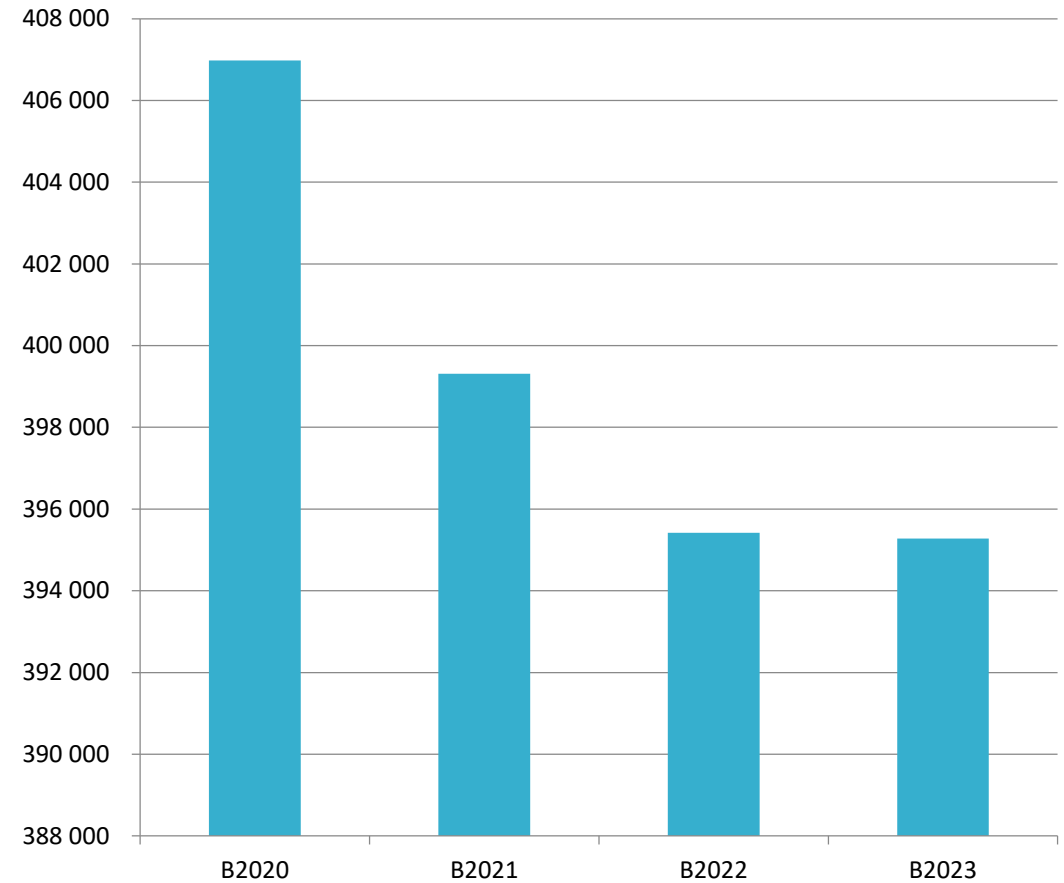

Strategiske grep for Helse og omsorg

- Velferdsteknologi
- Hverdagsrehabilitering
- Frivillig arbeid
- Prosjekt Samspill med pårørende
- Heltid/rekruttering/kompetanse
- Leve hele livet
- Legedekning OBS.

Tallenes tale for driften for Kultur og oppvekst

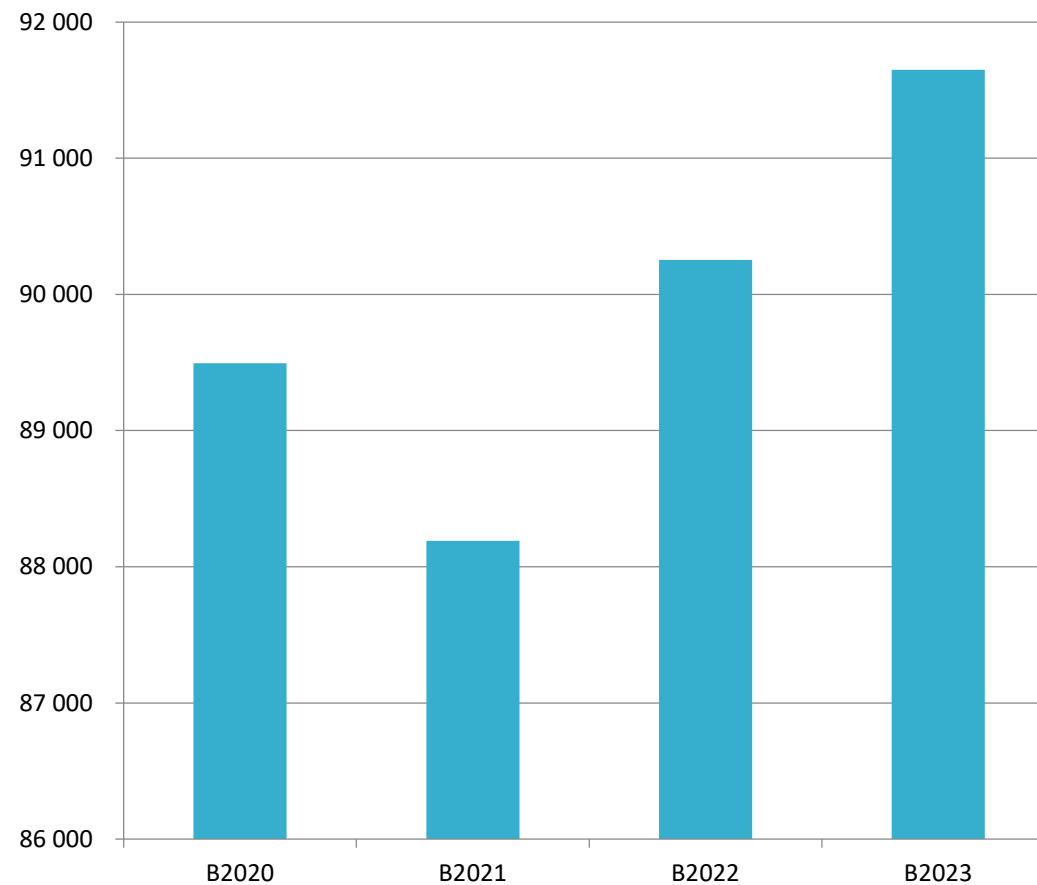

Strategiske grep for Kultur og oppvekst

- Inkluderende barnehage og skolemiljø
- BTI (bedre tverrfaglig innsats)
- Ambulerende team
- Styrke tverrfaglig arbeid - inkludering av flyktninger
- Systematisk kvalitetsarbeid i Dalane barnevern
- Kultur og fritid

Tallenes tale for driften i Tekniske tjenester

Strategiske grep for Tekniske tjenester

- Store investeringsprosjekter
- Driftsetterslep
- Lave administrative og utøvende ressurser
- Digitalisering
- Organisasjonsutredninger
- Omdømmebygging
- Rekrutteringsutfordringer

Strategiske grep for Samfunnsutvikling

- Planer og prosjekt (planstrategi, kommunedelplan, taksering, digitalisering m.m.)
- Bedre samordning internt og på tvers
- Digitalisering og mer selvbetjening
- Samarbeid med andre kommuner
- Organisasjonsutredninger
- Omdømmebygging
- Rekrutteringsutfordringer

Strategiske grep for Organisasjon og læring

- Rekruttere og beholde
- FRAM
- Ledersatsning
- Digitalisering
- Heltid
- Nærvær
- Lærlinger
- Ny struktur for organisasjon og ledelse
- Folkevalgtopplæring

Eigersund kommune
Sammen for alle

Søk... | Organi

Eigersund / Startsiden

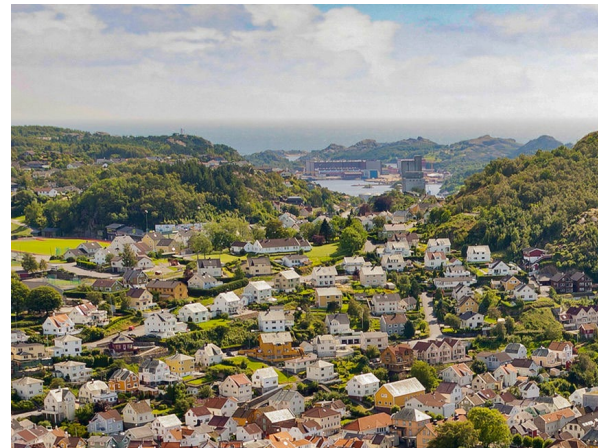
30 lærlinger

Vårt mål er å ha 30 lærlinger fordelt på det toårige læreforløpet. Nå til høsten er vi fulltallige. Fra høsten av er det totalt 30 lærlinger som har sin arbeidsdag i Eigersund kommune. Vi ønsker alle nye og nåværende lærlingene velkomne til høsten.

A photograph showing a man in a black hoodie and a young girl standing in a room that looks like a classroom or activity room. There are tables, chairs, and colorful decorations in the background.

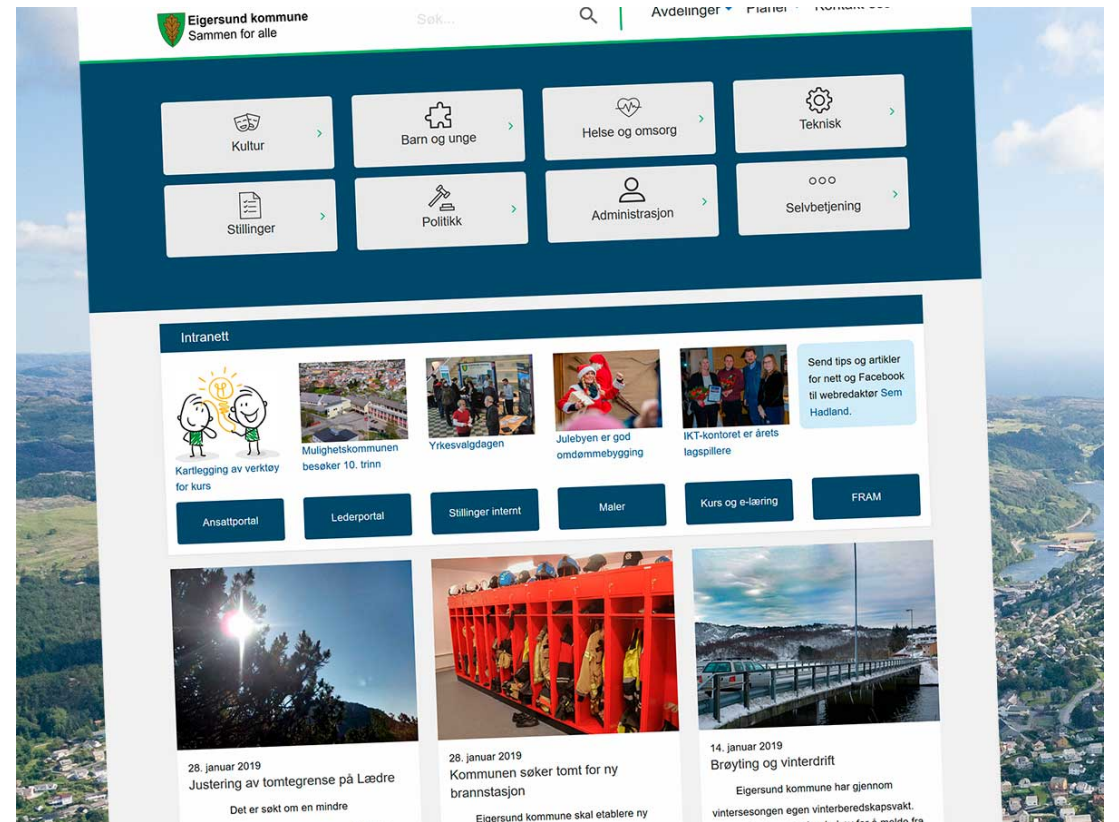
Strategiske grep for Finans og analyse

- Forslag om statliggjøring av Skatteoppkrever-funksjonen
 - Gir utfordringer for flere området – spesielt betaling.
 - Gir oss mindre innsikt i en viktig inntekt.
- Intern kontroll for organisasjon.
- Analyser koblet til samkjørte styrings- og utviklingsprosesser
- Ny kommunelov.

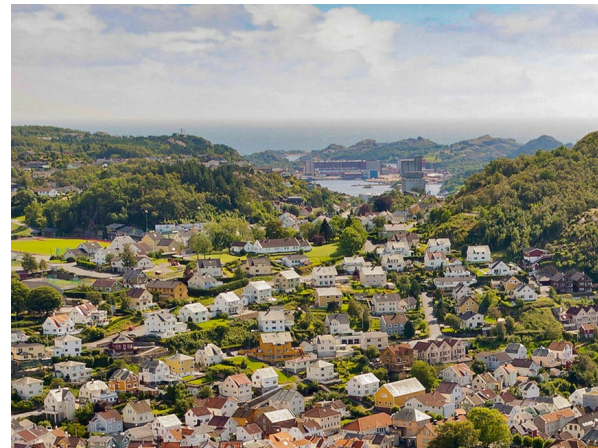
Strategiske grep for Kommunikasjon

- Ny grafisk profil
- Samkjøring med kanalstrategi
- Klart språk

Strategiske grep for Finans og analyse

- Forslag om statliggjøring av Skatteoppkrever-funksjonen
 - Gir utfordringer for flere området – spesielt betaling.
 - Gir oss mindre innsikt i en viktig inntekt.
- Intern kontroll for organisasjon.
- Analyser koblet til samkjørte styrings- og utviklingsprosesser
- Ny kommunelov.

Menneskene gjør det mulig!

Inndeling av presentasjonen

1. Innføring i kommunens rammebetingelser
2. Eigersund – en trygg havn
3. En bærekraftig utvikling – fra ord til handling
4. Tallenes tale for budsjett og økonomiplan 2020-2023
5. **Oppsummering**

Oppsummering:

For å dekke mer behov med mindre ressurser, må vi sammen skape en bærekraftig utvikling med mennesker i sentrum!

Kultur for verdiskaping

Småby i vekst

Mennesker

Sammen om det gode liv

En attraktiv arbeidsplass
med gjennomføringskraft

Oppsummering:
Fortsatt en trygg havn
som kan bli
et kraftsenter for verdiskaping
Hvis mange nok vil...

*Sammen om
bærekraft gir bedre
flyt for alle..*